

Atsižvelgusi į Seimo narių, moterų teises ginančių organizacijų ir sveikatos priežiūros specialistų siūlymus, Sveikatos apsaugos ministerija (SAM) pakeitė cezario pjūvio operacijų atlikimo tvarką, kai šios operacijos atliekamos ne dėl medicininių priežasčių, o pačių gimdyvių pageidavimu. Nuo šiol cezario pjūvio operacijos galės būti atliekamos ir nesant santykinių indikacijų, tokių kaip anksčiau buvę gimdymo sutrikimai arba padidintos rizikos socialiniai faktoriai, o po procedūros kilusių komplikacijų gydymas bus apmokamas Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) lėšomis.

Iki šiol cezario pjūvio operacija ne dėl medicininių indikacijų, o pačios nėščiosios pageidavimu galėjo būti atliekama tik esant santykinėms indikacijoms – jeigu pacientė anksčiau buvo patyrusi reprodukcinės funkcijos ar gimdymo sutrikimų, gimdo pirmą kartą būdama vyresnio amžiaus, patiria padidintos rizikos socialinių ar kitų padidintos rizikos faktorių. Nustatyti šias indikacijas ir priimti sprendimą, kad pacientei galima atlikti cezario pjūvio operaciją, turėdavo daugiadalykė specialistų komanda, kurią sudaro gydytojas akušeris ginekologas, gydytojas neonatologas ir medicinos psichologas, o prireikus – ir kiti specialistai.

Nuo šiol daugiadalykė specialistų komanda santykinių indikacijų nevertins, o priims sprendimą įvertinusi, ar nėra medicininių indikacijų, taip pat atsižvelgdama į bendrą pacientės sveikatos būklę ir galimus rizikos veiksnius.

Pacientei ar naujagimiui dėl po cezario pjūvio operacijos atlikimo kilusių komplikacijų diagnostikos ir gydymo paslaugos bus apmokamos PSDF biudžeto lėšomis.

Kaip ir iki šiol, pačią cezario pjūvio operaciją, kai ji atliekama ne dėl medicininių priežasčių, pacientė turės apmokėti savo lėšomis. PSDF lėšomis operacija atliekama tais atvejais, kai tam yra medicininių indikacijų, t. y. kai gimdymas natūraliu būdu gali sukelti pavojų motinos arba vaisiaus gyvybei.

Pacientė, norėdama pasikonsultuoti dėl galimybės atlikti cezario pjūvio operaciją nesant medicininių indikacijų, ne anksčiau kaip 22 nėštumo savaitę, bet ne vėliau kaip 37 nėštumo savaitę, turėtų kreiptis į gydytoją akušerį ginekologą toje gydymo įstaigoje, kuri atlieka cezario pjūvio operacijas. Gydytojas informuos pacientę apie šios operacijos medicines indikacijas, eigą, galimą naudą ir riziką, cezario pjūvio operacijos ir natūralaus gimdymo privalumus ir trūkumus, atliktos cezario pjūvio operacijos įtaką kitam nėštumui bei gimdymo ypatumus, esant randui gimdoje, taip pat apie cezario pjūvio operacijos pasekmes motinai ir naujagimiui, galimas komplikacijas ateityje.

Galimybė pačiai pacientei vietoje gimdymo natūraliu būdu pasirinkti cezario pjūvio operaciją buvo įteisinta 2023 m. sausio 1 d., atsižvelgiant į pacienčių reiškiamus pageidavimus ir siekdama užtikrinti žmonių teisę patiems rinktis sveikatos priežiūros paslaugas, taip pat pasitelkus gydytojų akušerių ginekologų profesionalią nuomonę.

Atnaujintą Cezario pjūvio operacijos nėščiosios pageidavimu paslaugos organizavimo tvarkos aprašą galima rasti [ČIA](#).

